

Lélekvándorlást hit a korai egyházban?

Bevezetés

Az ezoterikus szellemi iskolák, a keleti misztika hívei és a boszorkányok gyakori állítása szerint a korai keresztény egyház is hitt a lélekvándorlásban (transzmigráció vagy reinkarnáció), a mormonok és egyes mai gnosztikusok szerint pedig a lélek előlétében (preegzisztencia). Azt állítják, hogy ezek a tanok az eredeti keresztény hit része voltak, és a mai kereszténységből is csak azért hiányoznak, mert egyes 4-6. századi zsinatokon eretnekségnek nyilvánították őket... Azok számára, akik nem modern legendák, hanem a tények alapján akarnak a témáról gondolkodni, az összes olyan szövegrészletet összegyűjtöttük, amelyben a téma egyáltalán előkerült. A jelentős 2-4. századi egyházatyák írásaiból és a zsinati szövegekből származó részletek pontos forrását mindig megadtuk, a megértéshez pedig szükség esetén minimális kommentárt fűztünk. (A gyakran emlegetett bibliai szövegrészletekkel külön tanulmányunk foglalkozik.)

1. Jusztinosz

Palesztinai születésű, Rómában tanító filozófus, vértanú (Kr. u. 100-165)

Párbeszéd a zsidó Trifónnal (Dialogus, Ókeresztény Írók 8. kötet, 133-311. oldal) Művének elején arról ír, amikor még platonista filozófushallgatóként egy ismeretlen, keresztény öregúrral beszélgetett. Témájuk a platóni filozófia volt, és Jusztinosz akkori meggyőződése, a lélekvándorlás is szóba került.

II.6. Nagyon megfogott elgondolásuk a testetlen lényekről, az ideák szemlélete szárnyat adott gondolataimnak, rövid idő alatt bölcsnek hittem magamat, és balgán azt reméltem, hogy hamarosan meglátom az Istent, Platón filozófiájának ugyanis ez a végső célja. (...)

IV.2. – Miben mutatkozik meg az Istennel való rokonságunk? – kérdezte. Avagy a lélek isteni valóság és halhatatlan, része a királyi értelemnek? Hogyan látja az Istent? (...)

IV.4. – Most inkább arra felelj nekem, hogy a lélek akkor lát-e, amikor a testben van, vagy amikor attól elválik?

IV.5. – Amíg emberi alakban van, addig is képes az értelem által erre – mondtam –, de sokkal inkább akkor, amikor a testtől megszabadul, mert önmagában lesz és eléri azt, amit mindenkor szeretett. - És erre az állapotra emlékezik akkor, amikor az emberbe visszatér? - Nem hinném – mondtam. - Mi hasznuk van azoknak, akik látták Istent, avagy mi az előnye annak, aki látta

Istent, azzal szemben, aki nem látta őt, ha az előbbi még csak arra sem emlékszik, hogy látta?

IV.6. – Nem tudom megmondani – válaszoltam. - És akik méltatlanok erre a látásra, azokra miféle büntetés vár? – kérdezte. - Valamely állat testét öltik magukra, és ez lesz büntetésük. - Tudják, hogy miért jutottak ilyen testbe, és hogy ez büntetés? - Nem hinném.

IV.7. – Akkor pedig semmi értelme nincs az ilyenfajta büntetésnek, mit nem nehéz belátni, mert úgyis mondhatnám, hogy nincsen semmiféle bűnhődés abban, ha valaki nem fogja fel büntetését. - Valóban nincsen. - Így tehát a lelkek nem látják az Istent, és nem is vándorolnak egy másik testbe, mert így tudatában kellene lenniük, hogy büntetés alatt állnak, és félnének attól, hogy bármi módon a legkisebb bünt is elkövessék, csak ezután már büntetésre ne jussanak. (...)

Jusztinosz a beszélgetést folytatva az öreg más érveit is elfogadta, és végül kereszténnyé lett. Miután ezeket röviden elmesélte Trifónnak, vele is megkezdte a Párbeszédet. Sokkal később, a Krisztusról szóló beszélgetésben előkerül Illés és Keresztelő János is "esete" is.

XLIX.3. – Ugyanígy a mi Urunk is – mondtam –, tanításában ránk hagyta mint jövő eseményt, beszélt Illés eljövételéről, és mi hisszük, hogy ez meg fog történni, mikor az egekből dicsőségben érkezik a mi Urunk Jézus Krisztus, kinek első eljövételét megelőzte a hírnök, Isten Illésben levő lelke, Jánosban, nemzetetek prófétájában, de utána már más próféta nem tűnt fel nálatok. (...)

XLIX.5. Ezért a mi Krisztusunk még a földi életben így szólt azokhoz, akik azt mondták, hogy a Krisztus előtt Illésnek kell eljönnie: Illés csakugyan eljön és helyreállít mindent, de én azt mondom nektek, hogy Illés már el is jött, de nem ismerték fel őt, hanem kényük-kedvük szerint bántak vele (Vö. Mt 17, 12). És megírták azt is, a tanítványok akkor megértették, hogy ő Keresztelő Jánosról mondotta ezeket.

XLIX.6. – Itt közbevágott Trifón: – Különösnek tartom, mikor azt mondod, hogy Illésben is és Jánosban is ott volt a prófétai Lélek.

Erre én így válaszoltam: – Te nem úgy látod, hogy ez Jézussal [Józsué!], Návé fiával is így volt, aki átvette a nép vezetését Mózes után, mikor Isten úgy rendelte Mózesnek, hogy kezét tegye fel Jézusra, és ezt mondta neki: A lélekből, amely benned van, átteszek őrá (vö. Szám 27,18).

XLIX.7. – Mire ő: – Valóban. – Ahogy akkor történt, amikor Mózes még az emberek között élt – mondtam –, hogy az Isten a Lélekből, mely Mózesben volt, áttett Jézusba, úgy Isten meg tudta tenni, hogy abból, ami Illésben volt egykor, áttett Jánosba is...

FOLYTATÁS:

<http://www.apologia.hu/xtianity/reincarnation-church.html>